

Seosed horisontaalsete põhimõtetega

Horisontaalne põhimõte	"Eesti näitaja 2035"	Selgitus horisontaalse põhimõtte kriteeriumi seose kohta meetmega/seose puudumise kohta	Tegevuse mõju arvestamise/suurendamise viisid	Lõplik juhtivministeeriumiga läbiräägitud hinnang puutumuse olemasolu kohta.
Võrdsed võimalused (CPR artikkel 9 ja 73)				
a) Eri rahvusest, eri vanuses, erivajadustega inimestele võrdsete võimaluste loomine	Hoolivuse ja koostöömeelsuse mõõdik	Tuginedes toetatavate tegevuste eesmärgile on neil seos võrdsete võimaluste teemaga. Toetatavate tegevuste eesmärk on arendada avaliku sektori, erasektori ja vabakonna partnerlust kohalikul tasandil ning tõsta laste ja noorte teadlikkust ühiskonnas toimuvast ja oskust selles aktiivselt kaasa rääkida, arendades vabaihenduste oskusi lapsi ja noori kaasata. Uuringu „Vabatahtlikus tegevuses osalemise uuring 2018“ ¹ (edaspidi <i>vabatahtliku tegevuse uuring</i>) andmetel on vabatahtlikest 71%	Eesti elanike kodanikuaktiivsuse üks probleeme on noorte ühiskondlikus elus osalemise potentsiaali vähene kasutamine. Toetatavad tegevused aitavad kaasa selle probleemi lahendamisele, kuna nende sisuks on maakondlike kodanikuühenduste konsultantide ning vabaihenduste teadmiste ja oskuste tõstmine noorte kaasamiseks kogukondade ja vabaihenduste tegevustesse. Noortele korraldatakse sündmusi, et tõsta nende kodanikuühiskonna alast teadlikkust. Noorte aktiivne ühiskondlikus elus osamine soodustab noorte informeeritust ja kaasatust otsustusprotsessidesse. Arendus- ja koolitustegevuste ning	Puutumus olemas.

¹ Käger, M., Lauring, M., Pertšjonik, A., Kaldur, K., Nahkur, O. 2019. Vabatahtlikus tegevuses osalemise uuring 2018. Balti Uuringute Instituut. <https://siseministeerium.ee/ministeerium-ja-kontaktid/ministeerium-ja-minister/uuringud-ja-analysid#kodanikuuhiskond>

		<p>eesti ja 26% vene rahvusest. Eesti üldist rahvuslikku jaotust arvestades on eestlased ja venelased vabatahtlike seas proportsionaalselt esindatud. Samas toob uuring välja, et muukeelsete inimeste seas on teadlikkus vabatahtlikust tegevusest võrreldes eestlastega väiksem.</p> <p>Endiselt on enim vabatahtlikke 35-49-aastaste seas (28%). Vabatahtlikest 19% on noored. Võrreldes 2013. aasta uuringuga on vabatahtlike keskmine vanus tõusnud ning 15-24-aastaste pealekasv on vähenenud. See asjaolu kinnitab noorte kaasamise potentsiaali, et tagada vabatahtlike pealekasv.</p>	<p>sündmuste käigus käsitletakse muu hulgas ka võrdse kohtlemise teemasid.</p> <p>Avalikkusele suunatud teavitustegevustes ning info- ja koolitusmaterjalide väljatöötamisel järgitakse võrdse kohtlemise põhimõtteid ning välditakse eelarvamuslikke sõnumeid ja kuvandeid vähemusrühmade kohta.</p> <p>Tegevuste otsese sihtrühma hulka kuuluvad ka võrdset kohtlemist edendavad vabaihendused, et edendada nende oskusi kaasata noori oma töösse.</p> <p>Vabatahtliku tegevuse uuringu andmetel on inimestel kolm põhilist motivaatorit vabatahtlikus tegevuses osalemiseks, millest üks on võimalus aidata teisi inimesi. Seega võib eeldada, et noored on avatud, et olla kaasatud vabatahtlikuna võrdseid võimalusi edendavate vabaihenduste töösse, kuna nende töö on suunatud inimeste aitamisele.</p>	
b) Sooline võrdõiguslikkus	Soolise võrdõiguslikkuse indeks	<p>Tuginedes toetatavate tegevuste eesmärgile on toetatavatel tegevustel seos soolise võrdõiguslikkusega. Vabatahtliku tegevuse uuringu andmetel on vabatahtlikest ligikaudu pooled mehed ja pooled naised (vastavalt 47% ja 53%). See näitab, et naiste ja meeste võimalus osaleda vabatahtlikus töös on võrdne.</p>	<p>Kuna vabatahtlikus töös osaleb mehi ja naisi üldjoontes võrdselt, aitab vabatahtlikus töös osalemise edendamine kaasa nii naiste kui meeste võimalusele osaleda ühiskondlikus elus. Tegevuste käigus arendatakse maakondlike kodanikuühiskonna konsultantide ja Eesti vabaihenduste teadmisi ja oskusi kaasata oma tegevustesse noori ja lapsi sõltumata nende soost.</p> <p>Koolitusprogrammides käsitletakse muu hulgas ka soolise võrdõiguslikkuse teemasid, et vähendada võimalikke soostereotüüpeid arusaamu vabaihenduste töös. Selleks on võimalik kasutada vordsuskeskus.ee veebikeskkonnas pakutavaid materjale ja tasuta e-kursuseid.</p> <p>Avalikkusele suunatud teavitustegevustes</p>	Puutumus olemas

			<p>ning info- ja koolitusmaterjalide väljatöötamisel järgitakse soolise võrdõiguslikkuse põhimõtteid ning välditakse soostereotüüpseid tekste ja kuvandeid.</p> <p>Toetatavate tegevuste raames tehtavatel hindamistel kogutakse ja analüüsitakse andmeid võimalusel ka soo lõikes.</p>	
c) Ligipääsetavus	Ligipääsetavuse näitaja	<p>Tuginedes toetatavate tegevuste eesmärgile on neil puutumus ligipääsetavuse edendamiseks. Eestis on aktiivsed ja üle Eesti tegutsevad vabaihendused, mis esindavad eri puudeliikidega inimesi (näiteks MTÜ Ligipääsetavuse foorum, Eesti Puuetega Inimeste Koda). Ka puuetega inimesed soovivad panustada ühiskonna- ja kogukonnaellu.</p>	<p>Avalikkusele suunatud kohtumiste, koolituste ja teiste sündmuste läbiviimisel tagatakse vajaduse korral (st lähtuvalt osalejate registreerumisel kogutud infost või osalejate profiilist) ligipääsetavus hoonele ja ruumidele ning infole ja kommunikatsioonile nelja peamise puudeliigiga inimestele (nägemis-, kuulmis-, liikumis- ja intellektipuu).</p> <p>Lisaks sellele kuuluvad tegevuste otsese sihtrühma hulka ka puuetega inimesi esindavad vabaihendused, et edendada nende oskusi kaasata noori oma töösse ja toetada puuetega inimeste aktiivset panustamist ühiskonna- ja kogukonnaellu.</p> <p>Vabatahtliku tegevuse uuringu andmetel on inimestel kolm põhilist motivaatorit vabatahtlikus tegevuses osalemiseks, millest üks on võimalus aidata teisi inimesi. Seega võib eeldada, et noored on avatud, et olla kaasatud vabatahtlikuna puuetega inimesi edendavate vabaihenduste töösse, kuna nende töö on suunatud inimeste aitamisele. Nende vabaihenduste töös osalemine omakorda kujundab noorte teadlikkust puuetega inimeste vajadustest.</p>	Puutumus olemas
Regionaalareng (CPR artikkel 9 ja 73)				

<p>a) Regionaalne tasakaalustatus (piirkondlike lõhede vähenemine ja teenuste ühtlasem kättesaadavus)</p>	<p>Vabatahtlikus tegevuses osalemise määr</p>	<p>Tuginedes toetatavate tegevuste eesmärgile, on neil seos tasakaalustatud regionaalse arenguga. Vabatahtliku tegevuse uuringu andmetel tegutsesid pooled Eesti vabatahtlikest Põhja-Eestis (Tallinn 31%, Põhja-Eesti 21%, Lõuna-Eesti 23%, Ida-Virumaa 11%, Lääne-Eesti 11%, Kesk-Eesti 5%).</p> <p>Rahandusministeeriumi koostatud „Juhend tasakaalustatuma regionaalse arengu sihiga arvestamiseks toetuse andmise tingimuste koostamisel“ andmetel oli 2018. aastal vabatahtlikus tegevuses osalemise määras piirkondlikke erinevusi: Põhja-Eesti 63%, Kesk-Eesti 32%, Kirde-Eesti 51%, Lääne-Eesti 41%, Lõuna-Eestis 47%, Eesti keskmine 49%.</p> <p>Vabatahtlikus tegevuses osalemise uuringus on nenditud, et maakondade valimid olid kohati liiga väikesed üldistuste tegemiseks. Kuna piirkondlikud erinevused on siiski tuvastatud, tuleb tegevuste kavandamisel ja elluviimisel seda asjaolu arvesse võtta.</p>	<p>Toetatavad tegevused aitavad edendada regionaalselt tasakaalustatud arengut. Toetatavate tegevusena viiakse läbi koolitus- ja arendustegevusi, mille sihtrühmaks on kõigi maakondade kodanikuühiskonna konsultandid ja vabaühendused. Lisaks sellele korraldatakse igas maakonnas sündmusi, et tõsta noorte teadlikkust vabaühendustest ja kodanikuühiskonnast.</p> <p>Regionaalselt tasakaalustatud arengu soodustamiseks analüüsib elluviija kaardistuste käigus kogutud infot muu hulgas ka regionaalsete (arengu)erinevuste aspektist, et selgitada välja konkreetsemad vajadused ja võimalused täiendavate või erinevate tegevuste järele eri piirkondades. Tegevuste täpsema plaani ja ajaraami koos eelarvega kavandab elluviija iga-aastases tegevuskavas. Kui tegevuskavas pakutud tegevused pole piisavad käskkirjas seatud eesmärgi saavutamiseks (sh horisontaalsete põhimõtete edendamiseks), laseb rakendusasutus tegevuskava täiendada. Lisaks sellele esitab elluviija iga-aastase vahearuande koosseisus ülevaate toetatavate tegevuste panusest tasakaalustatud regionaalse arengu edendamisesse. Rakendusasutus ja rakendusüksus seiravad toetatavate tegevuste edenemist, sealhulgas tegevuste panust horisontaalsetesse põhimõtetesse, ning vajaduse korral sekkuvad aruande mitte aktsepteerimise abil.</p>	<p>Puutumus olemas.</p>
---	--	---	--	-------------------------

<p>b) KOVide haldus- ja arendusvõimekus ning autonoomia</p>	<p>Vabatahtlikus tegevuses osalemise määr</p>	<p>Tuginedes toetatavate tegevuste eesmärgile, on neil seos tasakaalustatud regionaalse arenguga. Vabatahtliku tegevuse uuringu andmetel tegutsevad pooled Eesti vabatahtlikest Põhja-Eestis (Tallinn 31%, Põhja-Eesti 21%, Lõuna-Eesti 23%, Ida-Virumaa 11%, Lääne-Eesti 11%, Kesk-Eesti 5%).</p> <p>Rahandusministeeriumi koostatud „Juhend tasakaalustatuma regionaalse arengu sihiga arvestamiseks toetuse andmise tingimuste koostamisel“ andmetel oli 2018. aastal vabatahtlikus tegevuses osalemise määras piirkondlikke erinevusi: Põhja-Eesti 63%, Kesk-Eesti 32%, Kirde-Eesti 51%, Lääne-Eesti 41%, Lõuna-Eestis 47%, Eesti keskmine 49%.</p> <p>Vabatahtlikus tegevuses osalemise uuringus on nenditud, et maakondade valimid olid kohati liiga väikesed üldistuste tegemiseks. Kuna piirkondlikud erinevused on siiski tuvastatud, tuleb tegevuste kavandamisel ja elluviimisel seda asjaolu arvesse võtta.</p>	<p>Tegevuste raames kujundatakse nii maakondlike kodanikuühiskonna konsultantide kui ka kohalike omavalitsuste esindajate (näiteks noorsootöötajad, kogukonna koordinaatorid, heaolu ja/või turvalisuse koordinaatorid) teadmisi ja oskusi kaasata noori vabatahtlike tegevustesse. Selleks viiakse läbi koolitusi ja teisi arendustegevusi, mille täpsem sisu selgub tegevuste elluviimise ettevalmistavas etapis, mil kaardistatakse sihtrühma (koolitus)vajadused.</p> <p>Regionaalselt tasakaalustatud arengu soodustamiseks analüüsib elluviija kaardistuste käigus kogutud infot muu hulgas ka regionaalsete (arengu)erinevuste aspektist, et selgitada välja konkreetsemad vajadused ja võimalused täiendavate või erinevate tegevuste järele eri piirkondades. Tegevuste täpsema plaani ja ajaraami koos eelarvega kavandab elluviija iga-aastases tegevuskavas. Kui tegevuskavas pakutud tegevused pole piisavad käskkirjas seatud eesmärgi saavutamiseks (sh horisontaalsete põhimõtete edendamiseks), laseb rakendusasutus tegevuskava täiendada. Lisaks sellele esitab elluviija iga-aastase vahearuande koosseisus ülevaate toetatavate tegevuste panusest tasakaalustatud regionaalse arengu edendamisesse. Rakendusasutus ja rakendusüksus seiravad toetatavate tegevuste edenemist, sealhulgas tegevuste panust horisontaalsetesse põhimõtetesse, ning vajaduse korral sekkuvad aruande mitte aktsepteerimise abil.</p>	
<p>Kliima (CPR artikkel 9 ja 73) ja keskkonnahoid</p>				<p>Puutumus puudub.</p>

a) Kliimamuutuste leevendamine b) Kliimamuutustega kohanemine c) Keskkonnahoid		Tulenevalt toetatavate tegevuste eesmärgist ei ole neil seost kliimamuutuste leevendamise, kliimamuutuste kohanemisega ega keskkonnahoiu eesmärkidega, mistõttu ei ole nendele näha ka olulist negatiivset mõju.	Toetatavate tegevuste elluviimine ei mõjuta otseselt kasvuhoonegaaside heidet, ei arvesta kliimamuutustega ega mõjuta looduskeskkonda.	
--	--	--	--	--